

SVENSKA FOTBOLLFÖRBUNDET
THE SWEDISH FOOTBALL ASSOCIATION

2022-01-14

Till: Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
matilda.hardange@regeringskansliet.se

Remissvar avseende utredningen Åtgärder mot matchfixning och olicensierad spelverksamhet

(Fi2021/03145)

Svenska Fotbollförbundet (SvFF) inkommer härmed med ett remissvar på rubricerad utredning. Detta remissvar lämnas i samråd med Elitfotboll Dam (EFD) och Föreningen Svensk Elitfotboll (SEF), som representerar föreningarna i de två högsta nationella ligorna inom dam- respektive herrfotbollen.

Inledning

Fotbollens bidrag till samhället är omfattande. Exempelvis har få andra företeelser större möjlighet att bidra positivt till integrationen i vårt land, och som Sveriges i särklass största idrott är vår betydelse för folkhälsan stor. Ungefär en miljon svenskar är medlemmar i en fotbollsförening, varav cirka 600 000 är aktiva spelare. Att tillförsäkra alla dessa spelare, ledare, funktionärer och supportrar rätten att delta i en fotboll fri från kriminalitet och vadhållningsrelaterade angrepp är helt avgörande för vår idrotts integritet och trovärdighet.

För att nå framgång i arbetet mot matchfixning krävs att alla inblandade aktörer – förbund, föreningar, spelbolag och myndigheter – samarbetar effektivt. Många av de åtgärder som utredningen föreslår tar också sikte på just detta; att förbättra det gemensamma arbetet mot matchfixning, höja kunskapsnivån i Sverige samt underlätta informationsdelning mellan de berörda aktörerna. SvFF, EFD och SEF (Svensk Fotboll) är därför överlag väldigt positiva till de åtgärder som utredaren föreslår.

Fotbollens huvudsponsor

Officiell materialleverantör

Nationella partners

Kommentarer till utredningens överväganden och förslag – spellagens tillämpningsområde

Svensk Fotboll är positiva till utredningens förslag att utöka spellagens tillämpningsområde på så sätt att ett onlinespel ska anses vara tillhandahållet i Sverige om en spelare som befinner sig i Sverige har möjlighet att delta i detsamma. Det är i dagsläget oklart om matchfixning som riktar sig mot en svensk fotbollsmatch men där vadhållning på matchen ifråga inte tillhandahålls av en aktör som innehar licens i Sverige faller inom spellagens tillämpningsområde och omfattas av brottsrubriceringen spelfuskbrott. Det gör att det finns en risk för att matchfixare riktar sitt fokus mot att manipulera fotbollsmatcher i Sverige som inte är föremål för vadhållning hos någon aktör på den svenska licenserade spelmarknaden, utan bara av bolag som saknar svensk licens. Detta för att minimera risken att bli fällda för spelfuskbrott.

Om förslaget om att utöka spellagens tillämpningsområde blir verklighet minskar denna risk och möjligheterna att bestraffa all den vadhållningsrelaterade matchfixning som våra svenska fotbollsmatcher utsätts för ökar.

Kommentarer till utredningens överväganden och förslag – Matchfixning

Spelinspektionen ska skaffa, sammanställa, analysera och sprida information om misstänkt matchfixning

Svensk Fotboll välkomnar utredningens förslag att göra Spelinspektionen ansvarig för att skaffa, sammanställa, analysera och sprida information om misstänkt matchfixning. Det är tydligt att andra länder där antimatchfixningsarbetet bedrivs på ett framgångsrikt sätt har den gemensamma nämnaren att respektive lands spelmyndighet har en central roll i det nationella arbetet mot matchfixning. Att ge Spelinspektionen en likartad ställning i Sverige skulle, precis som utredningen påpekar, innebära goda möjligheter för att ytterligare effektivisera arbetet och förbättra möjligheterna att upptäcka och motverka matchfixning i Sverige.

Svensk Fotboll har under flera år efterfrågat, och understrukit behovet av, en ansvarig aktör som fungerar som en nationell informationshub i arbetet mot matchfixning. Utredarens förslag, som ligger i linje med vad Svensk Fotboll har efterfrågat, är till gagn för såväl vårt förebyggande som vårt utredande arbete. Det är också ett måste för att ytterligare förbättra kunskapsläget om matchfixning i Sverige och därmed också skapa bästa möjliga förutsättningar för ett effektivt system för utbyte av information mellan de aktörer som berörs av matchfixningsproblematiken. Svensk Fotbolls uppfattning är att det, utan tvivel, är Spelinspektionen som är den aktör som är bäst lämpad att agera informationshub och som, i enlighet med utredningens förslag, ska skaffa, sammanställa, analysera och sprida information om misstänkt matchfixning i Sverige.

För att underlätta för både idrottsförbund och licenshavare önskar Svensk Fotboll en specifiering av vad som ska anses vara skälig grund vid misstanke om manipulation. Skälig grund är den gräns som enligt utredningen måste uppnås för att information ska lämnas till Spelinspektionen. Det är viktigt att det finns en enhetlig syn hos samtliga berörda aktörer gällande vad som är skälig grund annars riskerar viktig information att hamna utanför de informationsströmmar som utredningen avser att främja.

Precis som utredningen poängterar är det av största vikt att den information som kommer Spelinspektionen till handa, oaktat om informationen kommer från licenshavare eller idrottsförbund, inte fastnar hos Spelinspektionen utan omedelbart vidarebefordras till licenshavare och berört idrottsförbund. I vårt utredningsarbete är vi ofta beroende av en snabb ärendehantering. Det gäller i synnerhet om det handlar om information om misstänkt manipulation innan en match har spelats eftersom vi då vidtar ett antal åtgärder för att försöka säkerställa att integriteten i matchen upprätthålls.

Licenshavare ska på begäran lämna vissa uppgifter till idrottsförbunden

Svensk Fotboll är väldigt positiva till utredningens förslag om att licenshavare på begäran av ett specialidrottsförbund ska kontrollera om spelare ingått vadhållning i

strid med idrottens matchfixningsreglemente, s.k. otillåten vadhållning. Otillåten vadhållning är en förseelse som idrotten ser väldigt allvarligt på och som kan leda till långa avstängningstider. Det är också i många fall ett tecken på, eller en inkörsport till, matchfixning och därför är en förbättrad möjlighet att upptäcka och bestraffa otillåten vadhållning också ett viktigt verktyg för att förebygga, upptäcka och utreda matchfixning.

Det är en utmaning för Svensk Fotboll att upprätthålla det vadhållningsförbud som finns i idrottens matchfixningsreglemente. Många av de utredningar som idag inleds faller på att spelbolagen, vid en fråga om exempelvis en fotbollsspelare har ingått otillåten vadhållning, inte har möjlighet att delge oss den informationen med hänvisning till dataskyddsförordningen. Om den informationen kunde delas med oss, i enlighet med utredningens förslag, skulle det innebära en kraftigt ökad möjlighet till framgång i våra disciplinära organ, inte minst mot bakgrund av att det beviskrav som uppställs i idrottens matchfixningsreglemente (klart sannolikt) är lägre än motsvarande straffrättsliga beviskrav i allmän domstol. Det gör också att personer som det finns matchfixningsmisstankar mot men där bevisningen inte är tillräcklig för en straffrättslig process istället, i vissa fall, skulle kunna bli avstängda för otillåten vadhållning inom ramen för idrottens matchfixningsreglemente.

Utredningen föreslår vidare att om en licenshavare med licens för vadhållning har skäl att misstänka att en spelare ingått vadhållning i strid med idrottens vadhållningsreglemente får uppgifter som tyder på detta rapporteras till berört specialidrottsförbund. Här ställer vi oss frågande till varför utredaren vid detta scenario inte föreslagit samma skall-krav som finns ovan då en misstanke om otillåten vadhållning kommer från idrotten. Vi anser att det är lika viktigt att upprätthålla vadhållningsförbudet oavsett om det är ett idrottsförbund eller en licenshavare som fattar misstanke om en eventuell överträdelse och det bör därför inte göras någon skillnad på kravet att dela erforderlig information om misstänkt otillåten vadhållning. Vanligtvis är dessutom "spel på egen match" inte bara förbjudet enligt idrottens matchfixningsreglemente utan även förbjudet enligt licenshavarnas villkor och det

finns därmed ett ömsesidigt intresse både hos licenshavarna och idrottsförbunden att säkerställa att ingen otillåten vadhållning förekommer.

Slutligen vill vi understryka att vi delar utredningens uppfattning att det, med hänsyn till integritetsintrånget, ska föreligga restriktivitet avseende vilka personuppgifter som ska delas. Det är dock viktigt att poängtera att det är absolut nödvändigt att det ges möjlighet att dela relativt utförlig information även gällande hur själva vadhållningen har sett ut. Utan denna information är det i praktiken omöjligt för idrottens bestraffningsorgan att bedöma den otillåtna vadhållningens straffvärde. Det är också så att de personer som omfattas av idrottens matchfixningsreglemente inte sällan använder anhörigas spelkonton för att ingå otillåten vadhållning, något som i sig är förbjudet enligt nyssnämnda reglemente. Således bör det även ges möjlighet att, vid misstanke, dela nödvändig information om otillåten vadhållning även från dessa konton.

Licenshavare ska på begäran lämna uppgifter till Polismyndigheten

Svensk Fotboll välkomnar utredningens förslag att ändra nuvarande får-krav till ett skall-krav och vill dessutom understryka att det utan en skyldighet för licenshavarna att, på begäran av polisen, överlämna uppgifter till polisen finns en överhängande risk att matchfixare sätter i system att använda sig av de licenserade spelbolag som väljer att inte delge polisen den efterfrågade informationen.

Krav på internationellt utbyte av information om varningar och misstänkt matchfixning

Svensk Fotboll är positiva till utredningens förslag att licenshavare ska ha ett internationellt utbyte av information och varningar om misstänkt matchfixning. Detta krav som utredningen föreslår är något som borde ligga i de licenserade spelbolagens intresse i och med att det är till gagn för upprätthållandet av integriteten på spelmarknaden.

Spelinspektionens möjlighet att stoppa spel vid misstänkt matchfixning

Svensk Fotboll delar utredningens bedömning i dessa delar.

Kommentarer till utredningens integritetsanalys

Idrottsrörelsen, staten, näringslivet och en stor del av befolkningen delar alla intresset av att motverka matchfixning. Målet med idrottens arbete mot matchfixning är att bibehålla integriteten och trovärdigheten i idrotten samt att skydda de cirka tre miljoner tränare, ledare, spelare och andra som omfattas av idrottens matchfixningsreglemente mot kriminella hot och andra vadhållningsrelaterade angrepp. Enligt vår mening är det således obestridligt att arbetet mot matchfixning utgör ett allmänt intresse i dataskyddsförordningens mening.

Fotbollen har som den största och mest utsatta idrotten en särskilt viktig roll att fylla i det svenska arbetet mot matchfixning och det borde därför ligga i statens intresse att ge oss förutsättningar att bedriva vårt arbete på ett så effektivt sätt som möjligt. Det är således fullt rimligt att vi, i enlighet med utredningens förslag, ska kunna behandla personuppgifter i vårt antimatchfixningsarbete och att den rättsliga grunden för denna hantering ska vara *allmänt intresse*. Det integritetsintrång som hanteringen av personuppgifterna innebär måste vägas mot vår möjlighet att bedriva effektiva utredningar som i sin tur leder till bestraffningar för de individer som begår överträdelser mot idrottens matchfixningsreglemente. I många fall kan de straff som idrottens disciplinorgan utdömer för överträdelser mot idrottens matchfixningsreglemente vara mer kännbara än de straff som utdöms av de allmänna domstolarna för motsvarande förseelse och i vissa fall, exempelvis vid otillåten vadhållning, är gärningen överhuvudtaget inte straffbar i domstol. Utan möjlighet till personuppgiftshantering i enlighet med vad utredningen föreslår kommer det i praktiken inte vara möjligt att upprätthålla reglementet och matchfixare kommer följaktligen få fritt fram att undergräva integriteten i våra fotbollsmatcher och därmed på sikt urholka tilliten till en av Sveriges största folkrörelser.

Ytterligare kommentarer – övriga delar i utredningen.

Svensk Fotboll är överlag mycket positiva till de åtgärder som utredningen föreslår för att förhindra olicensierat spel. Genom att på ett effektivt sätt stänga ute de olicenserade spelbolagen från den svenska spelmarknaden främjas även arbetet mot matchfixning. Exempelvis kommer Spelinspektionens föreskrifter för att motverka matchfixning bli än mer ändamålsenliga om möjligheten stramas åt ytterligare för svenska konsumenter att ingå vadhållning på matchfixningsfrämjande produkter (såsom matcher på lägre nivåer och gula kort) hos de aktörer som saknar licens i Sverige.

Avslutning

Matchfixning är ett av de största hoten mot fotbollen, både i Sverige och globalt. Matchfixning strider mot fotbollens mest grundläggande idé, dvs. att fair play råder och att alla inblandade ska göra sitt bästa. Den leder också till att kriminella element närmar sig, och ibland hotar, spelare samt riskerar att urholka förtroendet för, och kärleken till, fotbollen hos miljontals fotbollssupportrar. Det är dock inte fotbollen i sig som skapar matchfixning utan det är spel på fotboll som ständigt göder problematiken, får den att ta nya former och lockar kriminella att tjäna stora pengar genom att manipulera matcher. Att förebygga och minska risken för matchfixning och otillåten vadhållning är högt prioriterat inom SvFF, EFD och SEF vilket också gör att det tar allt mer resurser (ekonomiska och personella) i anspråk från Svensk Fotboll. Resurser som vi naturligtvis hade föredragit att lägga på att utveckla fotbollen.

Vi har i alla sammanhang, under flera år, framfört att vi behöver hjälp för att bekämpa problematiken och också uppfattat att vi av riksdag och regering blivit lovade den hjälpen. Utredningens överväganden och förslag är enligt vår uppfattning, i många delar, ett stort steg i rätt riktning för att vi, och andra berörda aktörer, bättre ska kunna hantera matchfixningsproblematiken. Det är således av största vikt att de åtgärder som utredningen nu föreslår inte fastnar på förslagsstadiet, utan blir till riktiga verktyg som på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kan användas i den gemensamma kampen mot matchfixning

För frågor om detta remissvar, vänligen kontakta SvFF:s Integrity Officer, Johan Claesson, johan.claesson@svenskfotboll.se eller 08-735 95 53.

Med vänlig hälsning,

Svenska Fotbollförbundet

A handwritten signature in blue ink that reads 'Håkan Sjöstrand'. The signature is written in a cursive style.

Håkan Sjöstrand
Generalsekreterare